

Iznajdbe v srednjem in novem veku (star učb. str. 40,41 ali nov učb. str. 50,51)

1. Katere vrste energij je uporabljal človek za pogon naprav?

Svoje mišice, živalsko silo, vodo.

2. Kateri izum združuje uporabo kolesa in vode?

Vodni mlin.

3. Kdaj se je njegova uporaba razširila v Evropi?

V srednjem veku, od 10. stoletja dalje.

4. Kaj so poganjali z vodnim kolesom?

Mline, žage, nakovala v kovaških delavnicah, črpalke v rudnikih, ..

5. Novi stroji so omogočili razvoj...

Kmetijstva, obrti in prometa torej gospodarstva.

6. Kje v Sloveniji si lahko ogledaš vodni mlin?

V Mozirskem gaju.

7. Katere izume dobimo iz Kitajske?

Porcelan, mehanično uro, tisk, smodnik, papirnati denar, kompas.

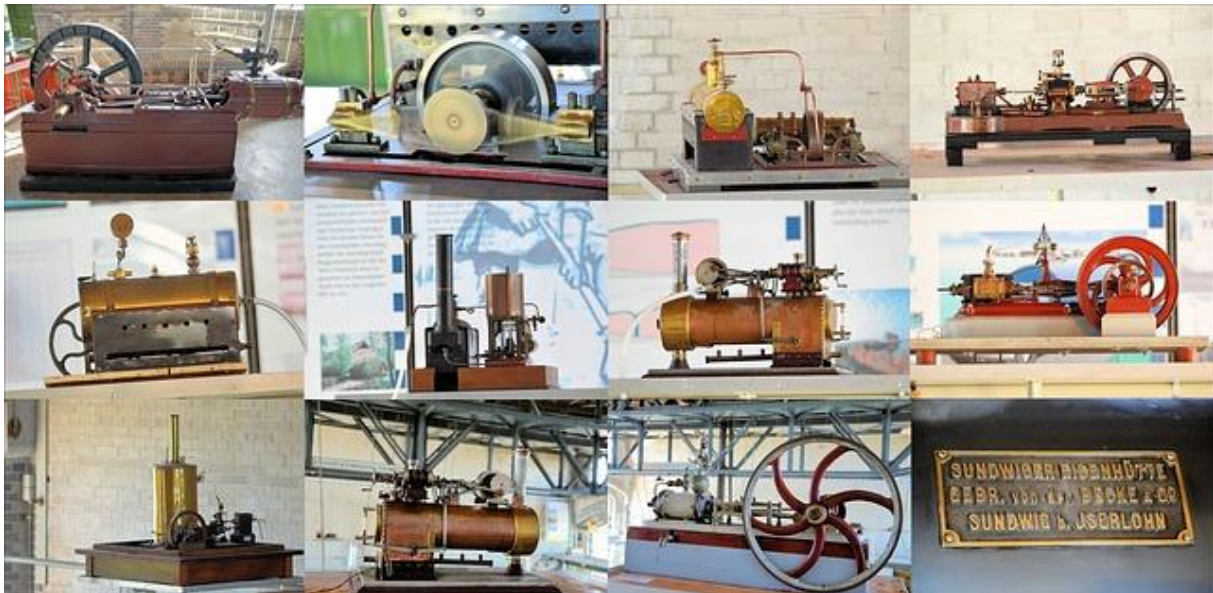
8. V razpredelnici so naštetih pomeni, ki jih je vsak izum prinesel. Poimenuj ga.

POMEN	IZUM
spremeni način bojevanja	smodnik
Kitajska postane pomorska sila	kompas
merjenje časa postane enostavnejše	mehanična ura
Kitajski prinese velik dohodek	porcelan
hitrejše širjenje idej	tisk
razvoj mednarodne trgovine	papirnati denar

9. So bili izumi strojev v 18. stoletju naključni? **Ne.**

10. Naštej nekaj prvih strojev.

Predilni in tkalni stroji.

11. Katero energijo za pogon uporablja parni stroj? **Paro.**

12. Imenuj izumitelja parnega stroja. **James Watt.**

13. Ali trditev drži?

S pomočjo parnega stroja se je strojna proizvodnja spremenila v ročno.

DA NE

14. Parni stroj predstavlja začetek nove dobe!

Kje so ga uporabljali?

V rudnikih, v tovarnah, v prometu.

15. Naštej prometna sredstva, v katere so vgradili parni stroj.

Parnik, lokomotiva, avtomobil.

16. Katero prometno sredstvo je imelo vodilno vlogo v 18. in 19. stoletju?

Vlak.

17. Katere so bile prednosti vlaka?

Prevoz ljudi in blaga je postal hitrejši in cenejši.

18. Katere panoge so se začele razvijati?

Premogovništvo, železarstvo, promet, kmetijstvo.

19. Kateri izumi omogočajo hitrejše in učinkovitejše komuniciranje?

Telefon, telegraf, pisalni stroj, fotokopirni stroj, fotoaparati.

